

2025-04-10
Ju2025/00846**Justitiedepartementet**Polismyndigheten
Brottsförebyggande rådet
Kriminalvården
Länsstyrelserna
Socialstyrelsen
Statens institutionsstyrelse
Statens skolverk
Åklagarmyndigheten**Uppdrag att fortsätta utveckla stödet till arbetet med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott med koppling till organiserad brottslighet****Regeringens beslut**

Regeringen ger Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet (Brå), Kriminalvården, länsstyrelserna, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse (SiS), Statens skolverk och Åklagarmyndigheten i uppdrag att fortsätta utveckla stödet till arbetet med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott med koppling till organiserad brottslighet. Syftet är att på ett sammanhållet sätt stödja det lokala, operativa arbetet med barn och unga så att det resulterar i effektiva och ändamålsenliga åtgärder och insatser för individer i målgruppen.

En redovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet och Socialdepartementet) senast den 29 april 2026. Polismyndigheten ska vara sammanhållande för redovisningen.

Redovisningen ska innehålla en beskrivning av genomfört arbete per myndighet. Redovisningen ska också innehålla en beskrivning och bedömning av resultatet på övergripande nivå och per polisregion samt en beskrivning av hur arbetet ska följas upp. Av redovisningen ska framgå vilka konkreta åtgärder och insatser som har vidtagits för individer i målgruppen, liksom omfattningen av sådana insatser. Av redovisningen ska också framgå eventuella hinder för stödet till arbetet med åtgärder och insatser för individer samt beräknad resursåtgång och kostnader, inklusive en bedömning av framtida resursbehov och kostnader.

Bakgrund

På uppdrag av regeringen har Polismyndigheten, Brå, Kriminalvården, länsstyrelserna, Socialstyrelsen, SiS, Statens skolverk och Åklagarmyndigheten under 2023 och 2024 etablerat en samverkansstruktur för ett sammanhållet arbete med barn och unga (Ju2023/00972 och Ju2023/02529). Även Sveriges Kommuner och Regioner liksom andra aktörer har vid behov kunnat delta i arbetet. Arbetet i samverkansstrukturen, kallad ”bob” (barn och unga i organiserad brottslighet), sker genom ett nationellt råd, sju regionala och ett antal lokala samverkansråd över hela landet.

Myndigheterna slutredovisade uppdraget den 6 december 2024 (Ju2024/02548). Av redovisningen framgår att det nationella och regionala arbetet i samverkansstrukturen har etablerats och att lokala råd för stärkt samverkan har startat upp på många ställen över landet. Det framgår också att arbetet pågår med att etablera fler lokala råd. Vid tiden för redovisning fanns lokala råd i sex av sju polisregioner. Av redovisningen framgår också att skolans liksom hälso- och sjukvårdens deltagande i arbetet innebär utmaningar och behöver utvecklas.

Många barn och unga i riskzon för att hamna i organiserad brottslighet kan identifieras tidigt av samhällets aktörer och många av riskfaktorerna är väl kända. Ändå påträffas allt fler barn och unga som såväl offer som förövare. Beprövade metoder och goda erfarenheter av åtgärder och insatser för individer i målgruppen behöver tas till vara och spridas. Befintliga samverkansformer och arbetssätt, som fungerar och ger avsett resultat för målgruppen, behöver beaktas så att dubbelarbete undviks och synergier kan uppnås. Samtidigt måste nya arbetssätt prövas och löpande utvärderas och anpassas. De nationella och regionala rådens stöd till det lokala operativa arbetet behöver utvecklas så att det leder till att färre barn och unga begår eller riskerar att begå brott med koppling till organiserad brottslighet.

Närmare om uppdraget

Det som beskrivs i tidigare regeringsbeslut vad avser syfte med samverkansstrukturen och beskrivning av arbetet i de olika råden ska gälla även fortsättningsvis (Ju2023/02529). Det lokala arbetet behöver resultera i ändamålsenliga åtgärder och insatser för individer i målgruppen. Arbetet förväntas ge större möjlighet till gemensamma lägesbilder och individanpassade åtgärdsplaner vilket är av central betydelse eftersom varken

brottsligheten eller individer i målgruppen stannar vid kommun- eller regiongränser. Det myndighetsgemensamma arbetet ska bidra till att tydliggöra inriktningen för arbetet med målgruppen och vilka prioriteringar som kan göras.

Stödet från nationell och regional nivå inom samverkansstrukturen behöver fortsätta utvecklas, så att aktörerna på lokal nivå får stöd och vägledning samt att goda exempel och erfarenheter kan spridas och arbetet stärkas ytterligare. Pågående arbete i närliggande uppdrag och i andra relevanta sammanhang ska beaktas.

Barns och ungas erfarenheter och förutsättningar såsom funktionsförmåga ska beaktas, till exempel genom att arbetet beskrivs, utformas och samordnas på ett sätt som ger barn och unga förutsättningar att ta till sig och förstå syftet med detsamma. I arbetet ska hänsyn tas till att flickor och pojkars risk att utsättas för eller delta i organiserad brottslighet kan se olika ut. I arbetet ska också funktionshinderperspektivet och barnrättsperspektivet beaktas.

Polismyndigheten ska säkerställa ett effektivt samarbete mellan de olika nivåerna i strukturen, så att mervärdet av strukturen tas tillvara och arbetet blir sammanhållet och leder till effektiva och ändamålsenliga åtgärder och insatser för individer. Polismyndigheten ska också ta fram beskrivning och stöd rörande målgruppen till den lokala nivån, för att underlätta identifiering av individer som kan bli föremål för åtgärder och insatser.

Skolverket ska särskilt utveckla stödet till skolhuvudmännen så att lokal samverkan med relevanta aktörer kring individer i målgruppen kan främjas och stärkas.

Åklagarmyndigheten och Kriminalvården ska fortsatt stödja arbetet med målgruppen genom att bidra till den myndighetsgemensamma bilden över barn och unga som är häktade eller misstänkta för grova brott, samt bidra till kunskap om befintlig och kommande lagstiftning på området, liksom om rättsprocessen, påföljder och tvångsmedel.

Socialstyrelsen ska ta fram och sprida kunskapsunderlag, och vägleda om socialtjänstens deltagande i det lokala bob-arbetet samt vilka insatser och åtgärder som bör ges på lokal nivå inom socialtjänsten. Socialstyrelsen ska också ge vägledning, stödja och främja en förbättrad samverkan mellan regioner och kommuner avseende målgruppen.

Länsstyrelserna ska fortsatt leda arbetet i de regionala råden i samverkan med Polismyndigheten och en länsstyrelse ska fortsatt representera länsstyrelserna i det nationella rådet. Länsstyrelserna ska, i samverkan med berörda, utveckla arbetet med att ge ett behovsanpassat och praktisknära stöd till regioner, kommuner och andra lokala aktörer.

SiS ska fortsätta utveckla arbetet med målgruppen med fokus på utslussning och trygga hemflyttningar i nära samarbete med socialtjänsten.

Brå ska särskilt ansvara för att fortsätta utveckla arbetet med uppföljning och utvärdering, för att göra det möjligt att följa resultat och effekter av åtgärder och insatser för individer i målgruppen. För att tydliggöra arbetets inriktning och stärka möjligheterna till uppföljning ska Brå också särskilt ansvara för att det nationella rådet tar fram gemensamma mål för arbetet på lokal, regional och nationell nivå.

På regeringens vägnar

Gunnar Strömmer

Sophia Busk

Kopia till

Statsrådsberedningen/Samordningskansliet

Finansdepartementet/Budgetavdelningen

Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM

Finansdepartementet/OFA/K

Finansdepartementet/OFA/SFÖ

Justitiedepartementet/KRIM

Justitiedepartementet/DÅ

Socialdepartementet/HC
Socialdepartementet/SOF
Socialdepartementet/SL
Utbildningsdepartementet/GV
Utbildningsdepartementet/S
Sveriges kommuner och regioner
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd